

Handläggare
Eskil Swerkeresson
Telefon: 08-50814020

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2024-12-12

Remiss av motion om att göra 3-30-300-regeln till norm i Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/918

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion som föreslår att staden ska börja tillämpa regeln 3-30-300 till bland annat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Motionärerna föreslår att staden ska börja tillämpa principen 3-30-300, för att säkerställa att alla stadens invånare har god tillgång till grönska. Principen bygger på att alla ska kunna se minst tre träd från sin bostad, skola och arbetsplats, att varje kvarter i en stad ska ha minst 30 procents krontäckningsgrad och att alla invånare ska ha som längst 300 meter från sin bostad till ett grönområde.

Förvaltningen håller med motionärerna om att träd och stadsnära grönska är positivt för miljö, klimat och människors hälsa. Stadens arbete med att värdera grönytor i stadsutvecklingen anser förvaltningen kan utvecklas och bli mer konsekvent genom tillämpning av nyckeltal eller riktlinjer. 3-30-300- principen kan vara ett stöd i detta, men förvaltningen anser att den skulle behöva anpassas till Stockholms kontext.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion som föreslår att staden ska börja tillämpa regeln 3-30-300 till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och andra berörda nämnder och bolag inom staden, samt till föreningen Bevara Bromma Grönt. Svar på remissen ska senast skickas till kommunstyrelsen den 23 december 2024.

Ärendet

Motionärerna inleder med att beskriva de hälso- och miljömässiga fördelarna med stadsnära grönska. För att säkerställa att alla stadens invånare har god tillgång till grönska föreslår de att trafiknämnden och andra berörda nämnder ges i uppdrag att utveckla en 3-30-300-strategi med syfte att införa principen som norm i staden. Vidare föreslår de att trafiknämnden, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att utveckla metoder för att mäta stadens grönska enligt 3-30-300-principen.

3-30-300-principen har utvecklats av Cecil Konijnendijk, som är professor och docent och bland annat studerar frågor som rör grönområdets funktion i städer, ekosystemtjänster och urbant jordbruk. Hans målsättning var att formulera en evidensbaserad princip som var enkel att förstå och komma ihåg (bilaga 1). Siffran tre grundar sig trots den ambitionen inte på forskning, utan valdes eftersom den passar bra ihop med siffrorna 30 och 300.

Principen bygger på att alla ska kunna se minst tre träd från sin bostad, skola och arbetsplats, att varje kvarter i en stad ska ha minst 30 procents krontäckningsgrad och att alla invånare ska ha som längst 300 meter från sin bostad till ett grönområde. Krontäckningsgrad är ett mått på hur stor del av ett visst område som skuggas av trädkronor.

Boverket lyfter fram 3-30-300-principen som en riktlinje som kan underlätta kommuners arbete med grönplanering och genomförande av en så kallad grönplan (bilaga 2). En grönplan är ett planeringsunderlag som ska användas vid kommuners fysiska planering.

Enligt Region Skåne finns det utmaningar kopplade till att uppnå målet om 30 procents krontäckningsgrad i stadsmiljöer, och de anser att det är rimligare att förhålla sig till Naturvårdsverkets rekommendation om 25 procents krontäckningsgrad (bilaga 3). Enligt Stockholms stads trädsmål ska de områden där människor riskerar att drabbas av värmeöffekter ha ett mål om att krontäckningsgraden ska öka till minst 30 procent.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning HR och utveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen håller med motionärerna om att träd och stadsnära grönska är positivt för miljö, klimat och människors hälsa. Stadens arbete med att värdera grönytor i stadsutvecklingen anser

förvaltningen kan utvecklas och bli mer konsekvent genom tillämpning av nyckeltal eller riktlinjer.

3-30-300- principen kan vara ett stöd i detta, men förvaltningen anser att den skulle behöva anpassas till Stockholms kontext. Eftersom principen om att alla ska se tre träd från sin bostad, skola och arbetsplats inte är evidensbaserad, anser förvaltningen att det vore problematiskt att tillämpa den siffran i planering för träd i staden.

Vidare är det viktigt att inventera befintliga styrdokument och riktlinjer för stadens gröna värden, till exempel stadens trädsmål, miljöprogram, parkplaner och riktlinjer för Grönare Stockholm. Om det är möjligt att utveckla befintliga styrdokument för att öka tydlighet och tillämpningsbarhet, anser förvaltningen att det kan vara effektivare jämfört med att implementera något helt nytt.

Barnrättsperspektiv

Förvaltningen anser att nära tillgång till grönområden är viktigt för barn och ungas möjligheter till aktivitet och rekreation, vilket ryms inom artikel 31 från barnkonventionen om att barn har rätt till lek, vila och fritid. Träd i stadsmiljön bidrar bland annat med skuggning, vilket är viktigt för att säkerställa hälsosamma miljöer utan hög grad av UV-strålning för barn och unga.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Carina Idenfors
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Evidence-based guidelines for greener, healthier, more resilient Neighbourhoods: Introducing the 3-30-300 rule
2. Boverket, Riktlinjer i grönplaneringen.
3. 3-30-300 i Skåne, slutrapport.
4. Motion om att göra 3-30-300-regeln till norm i Stockholms stad.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2024-11-26
Carina Idenfors, Avdelningschef	2024-11-25